

Eesti rahvastikuprognosis aastani 2100

Luule Sakkeus, Allan Puur

Viimastel aastatel on Eesti jätkuvale rahvastikukaale hakanud senisest valjemini tähelepanu juhtima ettevõtjate ühendused ja rahvamajanduse käekäiku seiravad asutused. Majanduslikus vaates on probleem selles, et vähenev tööjõud hoogustab palgakasvu, mis kipub edestama tootlikkust ja muudab ettevõtete avatud rahvusvahelisel turul konkureerimise keerukaks. Teiseks murekohaks on maksumaksjate ja maksutulust sõltuvate rühmade proportsiooni halvenemine, mis raskendab rahvastiku vananemise tõttu suurenevate sotsiaalkulude (pensionid, tervishoid, jmt) katmist. Rahvastikumuutustest lähtuvate väljakutsete ühe võimaliku lahendusena on välja pakutud sisserände soodustamist, sealhulgas immigratsioonikvoodi suurendamist vastavalt sellele, kui palju väheneb tööealine elanikkond ning välistöötajatele kehtestatud palganõude paindlikumaks muutmist.

Tööjõuvaru kahanemist kompenseeriva sisserände pooltargumendid põhinevad paljus Statistikaameti prognoosil, mis analüüsivad Eesti võimalikke rahvastikumuutusi aastani 2040. Ehkki riigi arengukavade kontekstis esindavad Statistikaameti prognoosid keskmisest pikemat tulevikuvaadet, haaravad need rahvastikuarengu mõõtkavas suhteliselt lühikest ajavahemikku ega võimalda demograafiliste muutuste pikaajalist mõju täiel määral esile tuua. Selle lünga täiteks koostati TLÜ Eesti demograafia keskuses sel sügisel rahvastikuprognosis, mille eesmärgiks on hinnata riikidevahelise rände perspektiivset mõju Eesti demograafilisele arengule aastani 2100. Prognoosi uudsuseks on rahvusrühmade (eestlaste ja teiste rahvuste) eraldi käsitlemine, mis on asjakohane just rände kontekstis ning mida ei paku ükski senine Eesti kohta tehtud rahvastikuennustus.

Ettekandes tutvustatakse uue rahvastikuprognosis esmaseid tulemusi.